

F Ø R Ø Y A SOCIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 39.

Leygardagin 7. desember 1940.

14. árg.

Býráðsvalið.

20. í hesum mánaði verður býráðsval í Havn.

Nú eru 8 ár síðani javnaðarmenn á fyrsta sinni stillaðu menn til býráðsval í Havn.

Tá finga vit bert ein mann valdan, og ikki gekst betur á øðrum sinni.

Ein javnaðarmann av nýggju limum í Havnar býarstýri — tað var eitt syndarligt úrslit. Men vit hava tær vónir, at valið í ár fer at roynast betur; tí arbeiðsfólk megu skjótt vera komin so langt í mentan, at tey skilja, hvussu vónleyst tað er fyri tey at velja menn í býráðið, sum tey finna sum mótstøðumenn í tí dagliga lívinum — sum beinleiðis mótarbeiða teirra høvuðsinteressum. Hvat kan vera meira rangt enn tað at líta býarinnar stýri í hendurnar á monnum, sum t. d. sita »hinumegin borðið«, tá tingingar fara fram millum arbeiðarar og arbeiðsgevarar.

Arbeiðsfólk megu kunna skilja, at tey harvið geva sínum mótstøðumonnum eina makt, sum teir kunna brúka, og sum teir eisini vilja brúka til at skerja arbeiðara stættina við í nærsagt øllum fornum.

Tað verður so tíðum havt á orði, at býráðsvalið hevur so lítlan týdning. Men hetta er avgjørt so rangt, sum nakað væl kann vera. Ja, sum higartil hevur gingið, so hevur hetta val ongan týdning havt fyri arbeiðsfólkið í Havn, tá ein hugsar um at bota um livikorini; men skulu hesi fólk hugsa um at veita sær sjálvum nakran dugna gjøgnum hetta val, so megu tey kunna fata, at tað batar teim lítið at velja menn, sum hvørki hava

rætta fatan av arbeiðaranna korum ella vilja at bota um tey.

Javnaðarfeløgini eru einastu valfeløg, ið sum høvuðsmál hava á stevnuskrá í øllum fornum at bota um livikor arbeiðsmanna og fiskimanna. Og tað er fyrst og fremst innanfyri kommunustýrinum at hetta kann fremjast.

Vit skulu ikki á hesum sinni nevna við tey mál, eitt javnaðarfleirtal í Havnar býarstýri ifylgju síni stevnuskrá vil leggja doyðin á at fáa framd — mál sum eitt býráð, samansett av øðrum flokkum ella við fleirtali av einum hvørjum øðrum politiskum flokki við hond og fót vilja berjast ímóti. Nakað av tí skulu vit koma aftur til seinni.

Tað er tó vert at nevna, at tað ikki einans er val av býráð, ið hevur stóran týdning. Eisini val av líkningarnevnd hevur stóran týdning. Henda nevnd hevur so stóra meg, sum bert fáur tykist at hava varnast.

Serliga nú vildi tað verið av stórum týdningi at fingið eina líkningarnevnd valda, sum hin arbeiðandi maðurin kundi lítið á vildi lagt skattin á teir, sum tjena formúgvurnar og latið teir, ið lítið tjena, sleppa bíliga. Henda rætt hevur líkningarnevndin; men við einum fleirtali av ikkijavnaðarmonnum hevur hon ongatið og vil hon aldrin nýta henda rætt — tað tora vit siga.

Tann, ið vil framburð og vælferð fyri hitt arbeiðandi fólkið, velur javnaðarmenn í býráðið og líkningarnevndina.

Jóannes Patursson og fiskimanna-kontraktin.

(Framhald).

Amtmaðurin segði í talu síni viðvíkjandi fiskaríkontraktini, at alt, sum partarnir (organisationsirnar), forlíksmaðurin og løgtingið komu á samt um, vildi hann ganga við til.

Hvat gjørdi J. P. tá?

Hví gav hann ikki uppskot til kontrakt, ið vildi bota um fiskimanna kor?

Fyrst varð forhandlað um 33 pct. og ein garantiprís uppá 50 oyru fyri kg.

Tann 6. mai hevði løgtingsnevndin fund — hon, ið hevði við kontraktmálið at gera. Og varð tá talað um at hækka procentini frá 33 upp í 35.

Eisini hetta gekk amtmaðurin við til.

Um kvøldið 7. mai var amtmaðurin aftur saman við limunum í løgtingsnevndini. Tá fyriló nevndin procentini til 35 og garantiprísin settan til 47 oyru kg.

Men amtmaðurin stóð fastur uppá, at garantiprísurin skuldi verða 50 oyru, sjálvt um procentini blivu 35. Um hetta segði amtmaðurin í talu síni:

»Jeg erklærede straks, at jeg ikke havde noget at indvende imod et saadant Forslag (procentini 35, garantiprís 47 oyru), men jeg tilbød yderligere af egen Drift at lade Statens Garanti for en Afregningspris af 50 Ore blive staaende, selv om Procenterne bliver forhøjet fra 33 til 35. Naar jeg gav dette Tilbud, saa skyldtes det, at Fiskerne nu, hvad Grunden hertil end maatte være, faktisk er gaaet Glip af Foraarsfiskeriet. Dette betyder en Forringelse af

Haldið

**Føroya
Social-Demokrat!**